

Utišajte zvuk na mp3 plejeru

Europska unija poručila je ljubiteljima muzike da utišaju zvuk na svojim MP3 plejerima, jer rizikuju trajan gubitak sluha. Europski naučnici ustanovili su da bi između 2,5 i 10 milijuna Europljana moglo izgubiti sluh ako u periodu od najmanje pet godina više od sat vremena dnevno sa MP3 plejera slušaju muziku opasnog intenziteta zvuka - većem od 89 decibela. Portparol Unije Helen Karns izjavila je da Europska komisija moli građane, a posebno djecu i mlade ljude,

da sad "smanje intenzitet" jer bi mogli oštetiti sluh a da to i ne primijete. "To je oštećenje koje bi se moglo vratiti i proganjati vas kasnije u životu", rekla je Karnsova. Ona je dodala da će nadležni iz EU razmotriti mogućnost daljnjeg snižavanja zakonske granice od 100 decibela za MP3 plejere. Kompanija "Apple" bila je prinuđena da povuče "iPod" plejere iz prodavnica u Francuskoj i na tom uređaju promijeni softver kako bi bili u skladu sa limitom od 100 decibela. Kalifornijska kompanija uz svaki prodati "iPod" prilaže i upozorenje u kojem navodi da "upotreba slušalica uz najveću jačinu zvuka može izazvati trajno oštećenje sluha". EU donosi propise o jačini buke, kojima se, uglavnom iz zdravstvenih razloga, ograničava razinu zvuka na radnim mjestima, gradilištima, u fabrikama pa čak i jačina ozvučenja orkestrara.

(Izvor: B92, listopad 2008. godine)

Stare mađarske arhive na Internetu

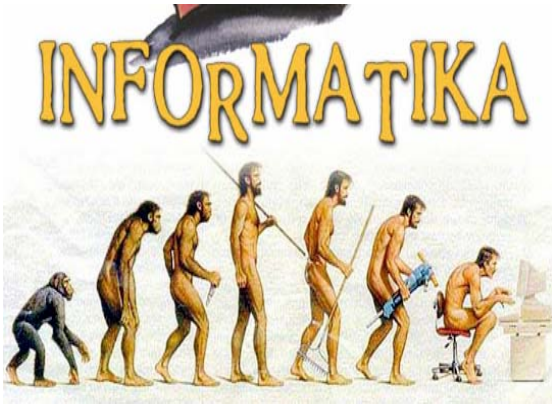
Mađarski parlament uspostavio je internetski arhiv dokumenata iz perioda 1861-1918. Mađarska zbirka sadrži sve dokumente o radu parlamenta nastale između 1861. i 1918. Sljedeća faza, kako je izvijestio europski portal za e-upravu www.epractice.eu, biće digitalizacija građe do 1990. Mađarima je otvoren pristup arhivu dokumenata 1861-1918. Sve preslike dokumenata Donjeg i Gornjeg doma su dostupne na novom websiteu. Službeni stenografi izradili su stenograme, pa se povjesničari mogu dokumentima korisiti kao potpuno vjerodostojnima. Problem za istraživače može biti jedino to što su dokumenti dostupni samo na mađarskom jeziku.

Knjižnica namjerava nastaviti napore digitalizacije i proširiti parlamentarnu zbirku da bi upotpunila svu parlamentarnu dokumentaciju do 1990. dine.

...és az osztrák-magyar monarchiából Bosnia- és Hercegovinába évenként bevittetik:

	Az osztrák-magyar monarchiából	Az osztrák-magyar monarchián át	Összesen
czukor	8,894 vámmázsa	8,251 vámmázsa	17,146 vámmázsa
gyümölcs- és kerti termények .	5,589 "	8,432 "	14,021 "
gabona	2,304 "	7,100 "	9,404 "
liszt és őrlemény	2,395 "	5,195 "	7,590 "
sőr	4,776 "	113 "	4,789 "
bor	4,000 "	3,502 "	7,503 "

Većina Bosanaca informatički nepismena

Bosna i Hercegovina tri puta zaostaje za zemljama Europske unije u informatičkoj pismenosti. Analiza koju su sačinile institucije BiH pokazala je da veći dio građana ne koristi Internet. Prema podacima internet provajdera na kraju 2007. godine u BiH je bilo ukupno 273.752 internet-pretplatnika. Procenat korištenja Interneta u zemlji je 20,9 odsto i mnogo je manji u odnosu na zemlje Unije. U njima, naime, Internet koristi prosječno 69,9 odsto građana.

(Izvor podataka: Vlada Federacije BiH)

Unutar EU jeftinije slanje SMS

Zemlje članice EU podržale su prijedlog Europske komisije za smanjenje cijena roaminga za slanje tekstovnih poruka i prijenos podataka u mobilnoj telefoniji, a građani bi od 1. srpnja 2009. trebali te usluge plaćati manje. "Pozdravljam odluku Vijeća za telekomunikacije da podrži prijedlog Komisije o smanjenju nameta za slanje SMS i prijenos podataka putem mobilnih telefona kada su u inostranstvu", izjavila je predstavnica za telekomunikacije Viviane Reding.

Prijedlog Komisije predviđa ograničavanje cijene roaminga za slanje tekstualnih poruka na 0,11 eura sa današnjih prosječnih 0,29 eura, što je sniženje za 60 odsto.

Na prijedlog Europske komisije znatno je smanjena cijena razgovora mobilnim telefonima, ali se cijena tekstualnih poruka nije mijenjala. Komisijin prijedlog uključuje smanjenje cijena za

surfanje internetom u mobilnoj telefoniji. Građani EU 2008. su poslali 2,5 milijardi poruka, što je koštalo oko 800 milijuna eura. Cijene roaminga za slanje tekstualnih poruka se razlikuju u zemljama - putnici iz Belgije najskuplje plaćaju roaming (0,75 eura po poruci), dok Francuz plaća slanje poruke iz Italije 0,30 eura.

(Izvor: Hina, studeni 2008.)

Pokrenuta europska digitalna knjižnica Europeana

Digitalna knjižnica *Europeana*, reakcija Europske unije na numerizaciju knjiga američkog *Googlea*, pokrenuta je nedavno sa više od dva milijuna knjiga dostupnih na internetu. Ona podrazumijeva velika književna djela, kao što je Danteova "Božanstvena komedija", reprodukcije slika, kao što je "Djevojka s bisernom naušnicom", historijske dokumente, poput britanske "Magna Carta", snimke Beethovenovih i Mozartovih rukopisa i slike o padu Berlinskog zida. Francuska je obezbijedila polovinu prvih sadržaja, ali

Europeana treba da odražava ukupnost europske kulture, javio je AFP. Cilj je je da se do 2010. omogući pristup, putem portala www.europeana.eu numeriziranoj verziji najmanje 10 milijuna knjiga, rukopisa, slika, karti, fotografija, audiovizuelnih dokumenata. Projekt *Europeana* je pokrenut nakon što je *Google* pokrenuo gigantski program numerizacije knjiga sa sedam milijuna djela numeriziranih od kraja 2004. "*Europeana* nije konkurencija *Googleu*", tvrdi Jill Cousins, zvaničnik fondacije koja rukovodi *Europeanom*. "Dopunjava *Google*, daje vam pristup širokoj lepezi autentičnih djela" koju su snabdjele europske kulturne institucije. *Google* je spreman da "sarađuje" s *Europeanom*. Projekti numerizacije kao što je *Europeana* snažan su signal koji pokazuje da autori, izdavači, knjižničari i tehnološke firme mogu raditi zajedno kako bi demokratizirali pristup kolektivnom svjetskom znanju.

(Fena, prosinac 2008.)